

Gemeinsame Erklärung

Die folgenden Partner

Sozialdemokratische Partei Deutschlands Ortsverein Zittau

ČSSD Liberecký kraj

erklären:

- I. **Wir sprechen uns gegen den Weiterbetrieb des Tagebaus Turów und des Kraftwerks bei Bogatynia durch die Polska Grupa Energetyczna (PGE) unter den aktuellen Bedingungen aus. Zwar ist der Betrieb eine polnische Angelegenheit, dessen Auswirkungen enden aber nicht an der Landesgrenze. Nach dem Gutachten von Dr. Ralf Krupp birgt die Genehmigung des Weiterbetriebs bis möglicherweise 2044 erhebliche Gefahren für uns als angrenzende Regionen.**

Der Tagebau Turów gräbt unserer Grenzregion das Wasser ab. Aufgrund des verschwindenden Grundwassers senkt sich der Boden der Stadt Zittau zunehmend ab. Daraus resultieren bei hiesigen Eigentümern Ängste vor Rissen und Wertminderung der Grundstücke. Die Gewässerqualität der Neiße ist aufgrund von Grubenabwässern und dem Einfließen von Schwermetallen nicht gesichert. Auf tschechischer Seite deutet vieles auf eine ernsthafte Bedrohung für den Verlust der Qualität des Trinkwassers hin. Aufgrund der zunehmenden Staubbelastung ergibt sich für die Einwohnerinnen und Einwohner ein erhöhtes Gesundheitsrisiko, welches durch die Geräuschbelastung und Beleuchtung vor Ort ohnehin schon eingeschränkt ist.

Dass eine reale Umweltgefährdung besteht, war bereits 2016 ersichtlich, als eine Hangrutschung etwa ein Viertel des Tagebaus betraf. Unter diesen Aspekten ist für uns der Weiterbetrieb eines Tagebaus an der direkten Nachbarsgrenze zu Tschechien und Deutschland nur sehr schwer hinzunehmen.

- II. **Deshalb erwarten wir von der polnischen Regierung, dass die genannten Gefahren auf deutscher und tschechischer Seite ausreichend geklärt werden. Es gibt große Bedenken an der Rechtmäßigkeit des Verfahrens zur Genehmigung des Weiterbetriebs und wir hoffen, dass diese Bedenken durch aktives Handeln der polnischen Regierung aus dem Weg geräumt werden können. Die bisherige grenzüberschreitende Umweltverträglichkeitsprüfung ist durch unbeantwortete Nachfragen und unvollständige Unterlagen nicht zufriedenstellend bearbeitet worden.**

Deshalb unterstützen wir sowohl die im Januar 2021 eingereichte Beschwerde der Stadt Zittau vor der Europäischen Kommission als auch die Klage der Tschechischen Republik vor dem Europäischen Gerichtshof ausdrücklich. Wir würden es darüber hinaus begrüßen, wenn sich die deutsche Bundesregierung dieser Klage bis Ende Mai

anschießen würde, da der Tagebau für die Stadt Zittau und das Umland genauso enorme Auswirkungen hervorruft, wie das bei den tschechischen Gebieten um Hrádek nad Nisou der Fall ist. Für uns ist es deshalb unverständlich, dass eine Aufforderung zur Beteiligung des Bundes an dieser Klage durch den sächsischen Landtagsausschuss für Energie, Klimaschutz, Umwelt und Landwirtschaft vor zwei Wochen abgelehnt wurde.

Unter Berücksichtigung der polnischen Interessen, die Angst vor Arbeitslosigkeit angesichts der hohen Energieerzeugung und der Bedeutung des Tagebaus für Polen treten wir für ein gutes partnerschaftliches Miteinander in der Grenzregion ein. Da nach wie vor noch Klärungsbedarf besteht, sehen wir uns zu dieser Gemeinsamen Erklärung gezwungen. Wir werben dennoch dafür, auch in Zukunft miteinander zu sprechen und gemeinsam Lösungen zu finden. Wir erkennen die polnischen Interessen an und geben doch zu bedenken, dass die Auswirkungen in der Abwägung für uns zu hoch sind, als dass wir diese stillschweigend hinnehmen könnten.

- III. Wir möchten gemeinsam dafür sorgen, dass wir im Bewusstsein der Bedeutung des Themas sowie den Auswirkungen auf nachfolgende Generationen im Gespräch bleiben. Wir sprechen uns für eine klima- und umweltgerechte Zukunft aus und dafür, dass wir die Herausforderungen der Zeit nur gemeinsam bewältigt werden können.**

Die aktuelle Pandemie-Lage lässt uns erkennen, dass viele Zukunftsfragen zu groß sind, als dass sie von Nationalstaaten allein gestemmt werden können. Das bedeutet für uns, dass wir trotz unterschiedlicher Auffassungen als Nachbarn zur Zusammenarbeit aufgefordert sind. Deshalb begehen wir an diesem 9. Mai, dem Europatag, auch den 17. Jahrestag des Beitritts Polens und Tschechiens zur Europäischen Union und wir hoffen auf weitere Jahre guter europäischer Zusammenarbeit, in denen Konflikte zwischen Nachbarn mit Respekt beigelegt werden.

Für ein gutes Miteinander!

Za dobrou spolupráci!

Za dobrą współpracę!

Für den SPD-Ortsverein Zittau:

Yvonne Bay

Aron Michel

Für die ČSSD Liberecký kraj:

Dr. Jan Mečl

Josef Jadrný

Společné prohlášení

Následující partneři:

Sociálnědemokratická strana Německa - místní sdružení Žitava

ČSSD Libereckého kraje

prohlašují:

- I. Jsme proti pokračujícímu provozu dolu Turów a elektrárny Bogatynia společností Polska Grupa Energetyczna (PGE) za současných podmínek. Přestože se jedná o polskou záležitost, její účinky překračují státní hranici. Podle názoru Dr. Rahla Kruppa představuje schválení pokračování provozu až do roku 2044 značné nebezpečí pro naše příhraniční regiony.

Turowský důl odvádí z naší příhraniční oblasti vodu. Kvůli mizející podzemní vodě dochází k poklesu půdy ve městě Žitava. To vede k nárůstu obav z poškození místních nemovitostí a jejich znehodnocení. Kvalita vody řeky Nisy může být ohrožena důlní odpadní vodou s obsahem těžkých kovů. Na české straně je mnoho důkazů nasvědčujících tomu, že dochází ke ztrátě zdrojů podzemní pitné vody. Vzhledem k rostoucímu znečištění prachem existuje zvýšené zdravotní riziko pro obyvatele, které je již dnes částečně omezeno světelným a hlukovým znečištěním.

Skutečnost, že zde existují hrozby pro životní prostředí, byla zřejmá již v roce 2016, kdy sesuv půdy zasáhl asi čtvrtinu otevřeného dolu. Z tohoto pohledu je pro nás obtížně přijatelné pokračování provozu otevřeného dolu na bezprostřední hranici s Českem a Německem.

- II. Proto očekáváme od polské vlády, že výše zmíněná rizika dostatečně vyvrátí před německou a českou stranou. Existují zde totiž také vážné obavy ohledně zákonnosti postupu schvalování pokračujícího provozu a věříme, že aktivním jednáním lze tyto obavy vyřešit. Předchozí přeshraniční posouzení vlivů na životní prostředí nebylo z našeho pohledu uspokojivě řešeno kvůli četným nezodpovězeným otázkám a chybějícím podkladům.

Proto důrazně podporujeme jak stížnost doručenou městem Žitava Evropské komisi v lednu 2021, tak i stížnost Česka u Evropského soudního dvora. Uvítali bychom, kdyby se do konce května roku 2021 k této stížnosti připojila i německá spolková vláda, protože těžba v povrchovém dolu má velký dopad i na okolí města Žitava, stejně tak jako tomu je v případě města Hrádek nad Nisou a jeho okolí. Proto je pro nás nepochopitelné, že Výbor pro energetiku, ochranu klimatu, životního prostředí a zemědělství takovou žádost před dvěma týdny zamítl.

S ohledem na polské zájmy, strach z nárůstu nezaměstnanosti a vysoký hospodářský význam výroby energie pro tento polský region, rádi bychom se v tomto ohledu zasadili o dobré partnerství v příhraničním regionu. Vzhledem k tomu, že je stále s ohledem na pokračující těžbu třeba mnoho věcí vyjasnit, jsme donuceni k tomuto prohlášení. Nicméně rádi bychom se v tomto ohledu snažili o nalezení společného řešení. Uznáváme polské zájmy, ale poukazujeme na to, že je v příhraničním regionu třeba usilovat o nalezení rovnováhy mezi zájmy všech tří zemí.

- III. Společně se chceme zasloužit o to, abychom si společně uvědomovali význam tohoto tématu z pohledu všech tří stran, a také si byli vědomi významu této otázky z pohledu budoucích generací. Podporujeme budoucnost regionu s ohledem na změny klimatu a jejím dopadu na životní prostředí a věříme, že jen společně dokážeme čelit výzvám budoucnosti.**

Současná pandemická situace nám ukazuje, že mnoho otázek budoucnosti je příliš velkých na to, aby je samy národní státy zodpověděly a potlačily. Pro nás to znamená, že navzdory rozdílným názorům se jako sousedé musíme snažit o společná řešení. Proto připomínáme tento den 9. května, den Evropy, také 17 let od vstupu Polska a Česka do EU a doufáme v další roky dobré evropské spolupráce, v níž budou se vší úctou vyřešeny i konflikty mezi sousedy.

Für ein gutes Miteinander!

Za dobrou spolupráci!

Za dobrą współpracę!

ČSSD Liberecký kraj:

Dr. Jan Mečl

Josef Jadrný

Za místní sdružení SPD Žitavě:

Yvonne Bay

Aron Michel